

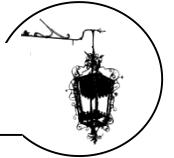
Dienst op Palmzondag, 20 maart 2016

ds. Paul F. Thimm

2016.04

Doopsgezinde Gemeente
Arnhem

Gaan voor vrede en vertrouwen
in Gods licht

Aansteken van de kaars   Openen van de bijbel   Welkom

Stilte   Zingen: 967:1,4,6,7: Zonne der gerechtigheid   **Bemoediging en Groet**

Zingen: Psalm 118:1,5,8,9: Laat ieder 's Heren goedheid prijzen   **Gebed**

Bijbellezing: Jesaja 50:4-7   **Zingen:** 538:1,3,4: Een mens te zijn op aarde

Bijbellezing: Lucas 19:29-40   **Zingen:** 554: Welkom, welkom, koning Jezus

Preek

Lieve gemeente, zusters en broeders!

I.

Stel dat ik vanochtend een **ezel** had **meegenomen**. En stel, ik zou jullie uitnodigen om jullie **jassen en mantels** voor de kerk **uit te doen**.

En dan zou ik jullie vragen om jullie jassen en mantels **op de grond te gooien**, om de ezel daarover heen te laten lopen.

Mijn vraag is: Wat zouden jullie daarvan vinden? **Zouden jullie dat doen?**

...antwoorden verzamelen...

II.

Sommige verhalen zijn zo **overbekend en vertrouwd**, dat het mij helemaal **niet meer opvalt**, dat daarin **gekke of merkwaardige dingen** gebeuren. Misschien herkent u dat.

Het is dan goed, om te proberen dat verhaal **met nieuwe oren te horen** en **met nieuwe ogen te volgen**.

Zo is het met die intocht van Jezus in Jeruzalem. Als je er opnieuw naar luistert en kijkt, merk je de **merkwaardige en gekke dingen** die in dit verhaal gebeuren:

Mensen die hun **kleren op de grond** gooien, zodat Jezus met de ezel daaroverheen rijdt. Palmtakken oké, maar kléren?

Bovendien is het zo, dat **Jezus** dat helemaal **niet** van de mensen, van zijn leerlingen **vraagt**. - Zijn doen het vanzelf, spontaan. – Maar **waarom doen ze dat toch?** En waarom scanderen ze luid roepend: “Gezegend hij die komt als koning in de naam van God! Vrede in de hemel en alle eer aan God!”

Hebben ze hun **verstand verloren**? Laten ze zich meeslepen door de omstandigheden? Zijn ze helemaal buiten zichzelf van **enthousiasme**? Wat bezielt hen in Gods naam?!

Ik geef toe, dat ik de **reactie van de farizeeën** al te goed begrijp. De farizeeën zeggen tegen Jezus: “Meester, berisp uw leerlingen!” Met andere woorden: “Roep ze tot de orde! Zorg dat ze hun mond houden en zich beter gedragen in het openbaar!”

Ja, het is **gênant**, wat die discipelen daar doen – en bovendien **gevaarlijk**. Het kan zomaar ontaarden in relletjes, in demonstraties, misschien zelfs in een volksopstand. Het kan zomaar **uit de hand lopen**.

En wat moet de stadhouder van de Romeinse keizer in de stad hiervan denken, als hij er wind van krijgt? Zal hij met harde hand ingrijpen? – Dan heb je de poppen aan het dansen.

Blijkbaar zijn mantels die op de weg gegooid en de leuzen die geroepen worden, niet zo gewoon. Het is **niet zo onschuldige vrolijke carnavalsoptocht**, als wij misschien denken. Ja, blijkbaar is die intocht van Jezus op een ezelveulen (of muildiveulen) en alles erom heen knap **provocerend en brutaal** – althans die symboliek die daarvan uitgaat.

III.

En wat zou aan die merkwaardige optocht van Jezus dan provocerend en brutaal kunnen zijn? Een ritje op een ezel hoeft toch **niets opzienbarends** te zijn?

Ja, dat is het hier wel. Omdat de discipelen en anderen door die symboliek herinnerd werden aan twee koningen uit de geschiedenis van het volk Israël.

1. Ze worden ten eerste herinnerd aan wat in 1 Koningen 1 te lezen is. Daar wordt namelijk verteld, hoe **Salomo** als opvolger van zijn vader, koning David, werd ingehuldigd. - Ik wil een klein stukje uit de ceremonie aanhalen uit **1 Koningen 1:33-35**. Daar staat namelijk:

“Toen beval koning David: ‘Laat de priester Zadok, de profeet Natan en Benaja, de zoon van Jojada, hier komen.’ Zij kwamen naar de koning toe en deze zei: ‘Roep mijn hovelingen bijeen, laat mijn zoon Salomo op mijn eigen muildiveulen rijden en begeleid hem naar de Gichonbron. Daar moeten de priester Sadok en de profeet Natan hem zalven tot koning van Israël. Blaas vervolgens op de ramshoorn en roep: Lang leve Salomo!’ Trek dan in zijn gevolg de stad weer binnen. Als hij hier aangekomen is, zal hij plaatsnemen op mijn troon en in mijn plaats koning zijn. Hem wijs ik aan als vorst over Israël en Juda.’

2. En er is nog een tweede verhaal in **2 Koningen 9**. En daar wordt verteld, hoe Jehu door de profeet Elisa tot koning over Israël in het geheim met olie tot koning werd gezalfd. - Toen Jehu later gevraagd werd, wat de profeet Elisa met hem gedaan en wat hij gezegd heeft, geeft hij hen tot antwoord (2 Kon.9:12b-13):

“Hij heeft mij het volgende gezegd: ‘Dit zegt de Heer: Hierbij zelf ik jou tot koning van Israël.’ - Ogenblikkelijk deden ze allemaal hun mantels af en spreidden die voor hem als loper over de traptreden uit. Toen bliezen ze op de ramshoorn en riepen: ‘Jehu is koning!’”

Lieve gemeente, zulke herinneringen aan glorieuze momenten van koningen uit het verleden, zullen ongetwijfeld opgekomen zijn bij de mensen die met Jezus meetrekken. En de vier evangelisten, Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes, zullen ook hier-

aan gedacht hebben, toen ze het elk op hun eigen manier voor hun gemeenten hebben opgeschreven.

IV.

Wilde Jézus die koningssymboliek eigenlijk oproepen? Of waren het zijn vólgelingen die ernaar verlangden? Waren zij het die zo graag een sterke leider wilden die alle problemen – politiek en godsdienstig – in een klap zou oplossen?

We kunnen het hen toch niet kwalijk nemen. Want ook in onze tijd verlangen volkeren, verlangen wij naar een oplossing van de grote problemen: bevrijding van oorlog en geweld, rechtvaardigheid in plaats van discriminatie en onderdrukking; vrede.

Ik geloof dat Jezus in zijn optreden vaak verkeerd is begrepen: hij kwam om te dienen, maar de mensen (zelfs zijn allernaaste vrienden en leerlingen) wilden dat hij de macht zou grijpen om als een soort koning de oude glorie, de goede oude tijd te herstellen.

Maar Jezus kwam niet om de **oude glorie** van een sterke staat te herstellen, maar om geweldloos met woord en daad te strijden voor de **nieuwe glorie** van het koninkrijk van God.

Ja, Jezus heet “Christus” of “Messias” - dat betekent “de gezalfde”. In Israël werden koningen - niet gekroond maar gezalfd - voor hun ambt. Maar ook profeten en priesters werden gezalfd.

Jezus reed op een ezel of muilnier net als koning Salomo. Maar ook gewone mensen reden dagelijks op ezels en muilnieren.

Misschien is juist het bijzondere dat koning Salomo niet op paard en wagen reed. Paard en wagen zijn staan symbool voor machthebbers met wapengeweld en militaire onderdrukking heersen over hun volken.

Salomo die juist op een muilnier of ezel rijdt, staat voor een andere koningstraditie. De koningen van Israël werden in allerlei koningswetten herinnerd dat het bij hun kerntaak hoort, om juist voor de meest kwetsbaren in de samenleving op te komen – wees, weduwe en vreemdeling. Vaak zijn ze dat vergeten, vaak vergeten heersers dat nog.

Ook Jezus rijdt op een ezel of muilnier Jeruzalem binnen. Sommigen hebben dat gebaar misverstaan als symbool van macht, maar Jezus wilde zijn roeping van God vervullen – in nederigheid rijdend op het dier van de gewone man en vrouw.

V.

Ja, Jezus wordt ook toegejuicht zoals dat gebeurt bij de inhuldiging van een koning (zoals koning Salomo en Jehu) of een groot mens. In eerbied spreiden de mensen hun mantels voor hem uit als een rode loper.

Ze beseffen nog niet - toen nog niet - de diepere en andere betekenis van wat ze roepen en belijden.

“Gezegend hij die komt als koning, in de naam van de Heer! Vrede in de hemel en glorie in de hoge!” (V.38)

Ze weten nog niet dat de **koninklijke, goddelijke weg van Jezus** hem juist door lijden en de dood aan het kruis naar de heerlijkheid van Pasen zal leiden.

Anders dan de andere evangelisten focust **Lucas** niet op de menigte maar op de leerlingen van Jezus: Zij zijn het die hun kleren op de weg uitspreiden. Zij zijn het die Jezus toejubelen.

Misschien wil Lucas benadrukken dat het bij volgelingen van Jezus hoort om hem te begroeten met de wens van zegen en vrede.

Die gedachte wil ik vandaag vasthouden. Want vandaag gedenken verschillenden van ons een bijzonder belijdenis- en doopjubileum. Van 10 tot en met 70 jaar lid van een doopsgezinde gemeente en van de gemeente van Christus in de wereld.

Dat is een moment om **dankbaar** te zijn en net als zijn leerlingen Christus te begroeten in ons midden. Zijn weg met elkaar te volgen en onze mond niet te laten snoeren – ook waar het niet zo populair is om volgeling van Christus te zijn.

En laten we ons niet schamen en niet tegen laten houden om ieder op zijn manier ons geloof in Christus tot uitdrukking te brengen.

In een mooi nadenkend gedicht heeft Mieke de Jong de boodschap van dit verhaal samengevat. Ze laat de ezel spreken.

Het gedicht heet “**Mij, een ezel**”

(1) Ik sta met moeder aan de muur gebonden bij de oude schuur en hier is dan mijn gouden uur: de Heer heeft mij nodig!	(2) Mijn ogen worden groot en diep, ik loop te dromen of ik sliep, ik weet alleen dat iemand riep: de Heer heeft je nodig!
(3) Een vreemde hand, die mij betast een zware en toch licht last; mijn wankel stap wordt sterk en vast: de Heer heeft mij nodig!	(4) De massa juicht en dringt me voort, een lange weg, een grote poort - ik heb alleen dat woord gehoord: de Heer heeft je nodig!
(5) Ik ben nog dom en jong en pril, ik ga de wegen die Hij wil, ik sta op 't eind gewillig stil: de Heer heeft mij nodig!	(6) En loopt mijn leven krom of recht en word ik later wijs of slecht - ééns werd het tegen mij gezegd: ik heb je nodig!

Amen.

Muziek   **Open ruimte en mededelingen**

Kerkenraadslid spreekt doopjubilarissen toe

Gebed en Onze Vader   **Collecten**

Zingen: 415 (alle 3): Zegen ons, Algoede, neem ons in uw hoede...

Zegen   **Zingen** “Gezegend gaan wij nu van hier en God gaat met ons mee”.